

Sprawozdanie z działalności Urzędu Stanu Cywilnego w latach 2024-2025

Urząd Stanu Cywilnego znajduje się w strukturze organizacyjnej Urzędu Miasta Płocka. W całości realizuje zadania zlecone przez wojewodę, ponieważ rejestracja stanu cywilnego (urodzenia, małżeństwa, zgonu) jest zadaniem z zakresu administracji rządowej, a nie zadaniem własnym gminy. Wojewoda, jako przedstawiciel w terenie, zleca te zadania gminom w celu ujednoczenia procedur i sprawuje nad nimi nadzór merytoryczny. Samorządy (gminy) posiadają gotową strukturę i lokalny zasięg, co umożliwia sprawną obsługę mieszkańców z zakresu rejestracji stanu cywilnego

Powierzone zadania realizowane są na podstawie ustaw:

- Ustawa z dnia z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego;
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego;
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego;
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny;
- Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. Prawo prywatne międzynarodowe;
- Ustawa z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim
- Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych;
- Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska;
- Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej;
- Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej;
- podpisane i ratyfikowane umowy dwustronne;
- podpisane i ratyfikowane Konwencje.

Do zakresu działania Urzędu Stanu Cywilnego należą w szczególności następujące zadania:

- Czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego w formie protokołów, wprowadzanie ich do Systemu Rejestrów Państwowych, wydawanie decyzji administracyjnych i postanowień oraz pisemnych powiadomień, a w ustawowo określonych przypadkach – odmowa dokonania takich czynności. Kierownik USC przyjmuje oświadczenia woli o wstąpieniu w związek małżeński, dokumenty stanowiące podstawę zarejestrowania w Systemie Rejestrów Państwowych aktów: urodzenia, małżeństwa i zgonu lub wpisaniu zmian do istniejącego aktu stanu cywilnego, bądź stanowiących podstawę wydania określonego

zaświadczenia. Do Kierownika USC należy również przyjmowanie oświadczeń woli dotyczące uznania ojcostwa, prowadzi rejestr uznań i wydaje z niego zaświadczenia.

- Kierownik USC po sporządzeniu akt urodzenia dla dziecka urodzonego w Płocku występuje elektronicznie o nadanie nr PESEL. Proces ten następuje automatycznie podczas rejestracji urodzenia, a rodzice otrzymują zaświadczenie o nadaniu numeru PESEL i zameldowaniu wraz z odpisem aktu urodzenia. Dokonywane są również wszelkie zmiany po sporządzeniu aktów urodzenia, małżeństwa i zgonu tj. wymeldowanie osób po rejestracji aktu zgonu, odnotowywane są przypiski, wzmianki dodatkowe przy tych aktach jak również anulowanie numerów PESEL.
- USC współpracuje na bieżąco z organami ewidencji ludności i dowodów osobistych w zakresie przekazywania informacji o zaistniałych zmianach stanu cywilnego oraz innych zmianach w aktach stanu cywilnego.
- Kierownik podejmuje czynności materialno-techniczne, których celem jest wpisanie i odtwarzanie aktów stanu cywilnego sporządzonych za granicą, sprostowanie treści aktów stanu cywilnego, uzupełnienie brakujących danych w tych aktach oraz w sprawach dotyczących odnotowywania w aktach stanu cywilnego zmian na podstawie dokumentów zagranicznych, orzeczeń sądowych, decyzji innych uprawnionych organów, jak również wprowadza zmiany za pośrednictwem systemu teleinformatycznego do Systemów Rejestrów Państwowych.
- Orzeka w sprawach zmian imion i nazwisk poprzez wydanie decyzji administracyjnych na wnioski obywateli.
- Wydaje zaświadczenia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa w formie wyznaniowej ze skutkami cywilnymi, zaświadczenia stwierdzających zdolność prawną do zawarcia małżeństwa przez obywateli polskich za granicą oraz zezwolenia na zawarcie małżeństwa przed upływem terminu oczekiwania. Kierownik USC wszczyna postępowanie sądowe w sprawach możliwości lub niemożności zawarcia małżeństwa (jest to wyłączna legitymacja procesowa Kierownika USC), wnioskuje do sądu w sprawach unieważnienia, sprostowania – w przypadku błędnego zredagowania lub w celu ustalenia treści aktu stanu cywilnego.
- Urząd prowadzi korespondencję z osobami fizycznymi i prawnymi w formie tradycyjnej, mailowej bądź z wykorzystaniem innych teleinformatycznych środków przekazu w sprawach - określonych przepisami prawa - przesłania stosownych dokumentów, bądź poinformowania o danych zawartych w księgach lub rejestrach USC.
- USC w Płocku prowadzi intensywną bieżącą współpracę z polskimi placówkami dyplomatycznymi za granicą oraz zagranicznymi Urzędami Stanu Cywilnego w zakresie międzynarodowej wymiany informacji i dokumentów dotyczących stanu cywilnego obywateli polskich oraz cudzoziemców. Wykonuje postanowienia i zadania wynikających

z członkostwa Polski w Unii Europejskiej na podstawie umów, konwencji i rozporządzeń Rady Europy dotyczących obrotu prawnego w sprawach cywilnych i rodzinnych.

- USC przyjmuje zgłoszenia oraz organizuje uroczystości związane z nadaniem medali „Za Długoletnie Pożycie Małżeńskie”. Organizuje okolicznościowe wizyty Prezydenta u mieszkańców obchodzących setne urodziny.
- Archiwizuje dokumenty stanu cywilnego, prowadzi archiwum akt zbiorowych oraz współpracuje w tym zakresie z Archiwum Państwowym. Wnioskuje do wojewody w sprawach wyrażenia zgody na wyniesienie ksiąg stanu cywilnego poza lokal USC.

Organizacyjnie w Urzędzie Stanu Cywilnego wyodrębnione są stanowiska merytoryczne, którym przydzielone są tematycznie sprawy z zakresu rejestracji:

1. Stanowisko ds. rejestracji urodzeń;
2. Stanowisko ds. rejestracji małżeństw;
3. Stanowisko ds. rejestracji zgonów;
4. Zespół migracji i archiwum USC.

Kierownik USC - Ewa Wierzbicka, zastępcy kierownika USC – Michał Gozdanek i Renata Małecka.

Pracownicy urzędu to zespół doświadczony i kompetentny, posiadający umiejętności praktyczne oraz charakteryzujący się odpowiednią postawą etyczną pozwalającą na rzetelną, skuteczną i terminową realizację zadań. Kierownik USC jest organem wyłącznie odpowiedzialnym za rejestrację zdarzeń demograficznych oznacza to, że nie można jej powierzyć innym podmiotom pod rygorem nieważności. Konstrukcja ustawowa nakłada sposób realizacji zadań wskazując kierownika USC lub jego zastępców jako jedynych do przyjmowania wszelkich oświadczeń, udzielania ślubów akceptacji projektów aktów stanu cywilnego, nanoszenia przewidzianych ustawowo zmian dotyczących aktów stanu cywilnego, wydawania decyzji administracyjnych w tym dotyczących zmiany imion i nazwisk. Nie ma możliwości upoważnienie innego pracownika. Dla funkcjonowania urzędu bezwzględnie musi być obecny kierownik bądź jego zastępca. Kierownik i jego zastępcy wykonują zadania również poza lokalem USC przyjmując oświadczenia w szpitalach, hospicjach, zakładzie karnym, prywatnych mieszkaniach, udzielając ślubów w miejscach wskazanych przez nupturientów.

Zrealizowane zadania bieżące w latach 2024 i 2025

Czynności wykonane w ramach zadań USC	rok 2024	rok 2025
Sporządzono:		
- aktów urodzenia	2 500	2 286
- aktów małżeństwa	586	494
w tym konkordatowych	206	150
- aktów zgonu	1 829	1 893
Przyjęto		
- zapewnień o brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa	515	429
Wydano		
- zaświadczeń, zezwoleń oraz przyjęto oświadczeń łącznie (m.in. do ślubu konkordatowego, o stanie cywilnym, zdolności prawnej do zawarcia małżeństwa za granicą oraz o uznaniu ojcostwa)	929	854
- decyzji administracyjnych	98	108
- odpisów aktów stanu cywilnego	20 668	21 585
Pozostałe czynności		
- sporządzanie wzmianek dodatkowych w aktach stanu cywilnego	1 938	1 962
- sporządzanie przypisków w aktach stanu cywilnego	6 845	6 745
- migracja aktów stanu cywilnego do Rejestru Stanu Cywilnego	13 923	13 283
- czynności materialno-techniczne (sprostowania i uzupełnienia aktów stanu cywilnego)	748	645
- realizacja zleceń usunięcia niezgodności w bazie pesel	12 700	12 000
- organizacja uroczystości 50 lecia pożycia małżeńskiego	30 par	30 par
- korespondencja bieżąca (przychodząca i wychodząca w tym elektroniczna)	11 829	18 000
- pobór opłaty skarbowej, udzielanie informacji telefonicznych	10 000	10 000

Powyższe zadania zrealizowane zostały przez pracowników zatrudnionych w Urzędzie Stanu Cywilnego w uśrednionej liczbie etatów w roku 2024 – 9,92, a w roku 2025 w liczbie -10,58. Na dwóch etatach zatrudnieni są pracownicy z orzeczeniami o niepełnosprawności, których obowiązują specjalne normy czasu pracy 7h/dobę, oraz dodatkowy 10 dniowy urlop rehabilitacyjny. Od sierpnia 2025 roku Urząd Stanu

Cywilnego mieści się w nowej siedzibie - jest to budynek nowoczesny, wyposażony w windę w pełni dostosowany do obsługi osób z niepełnosprawnościami.

Urząd Stanu Cywilnego w Płocku przygotowuje i przekazuje sprawozdania miesięczne dla Wojewody z wykonania zadań zleconych oraz informację dla Głównego Urzędu Statystycznego w formie określonej przez te organy.

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Płocku w latach 2024 i 2025 sporządzono więcej aktów urodzeń niż zgonów. Zarejestrowane dzieci nie są wyłącznie mieszkańcami naszego miasta a jedynie urodziły się w Płocku. Płocczanie wśród urodzony stanowią jedynie ok. 25%. Taka proporcja urodzeń spowodowana jest brakiem oddziałów położniczych w Sierpcu i w Gostyninie. Ponadto część rodziców zamieszkuje w okolicznych gminach, ale ich aktywności życiowe związane są z Płockiem. Wśród sporządzonych aktów urodzeń ok. 12,5% stanowią urodzenia zagraniczne, które w naszym urzędzie zostały wpisane do Systemu Rejestrów Państwowych.

Urząd odnotował również rejestrację dzieci cudzoziemców z których najwięcej dotyczy obywateli Ukrainy w roku - 2024 - 33 osoby, a w 2025 - 37 osób.

Obserwujemy również spadek liczby małżeństw, który dotyczy głównie związków wyznaniowych wywołujących skutki cywilno-prawne, a rejestrowanych w urzędzie.

Systematycznie wzrasta liczba zgonów, lecz nie w takiej dynamice jak w okresie pandemii.

Płock jest na tyle dużym miastem, że odzwierciedla wszystkie zdarzenia demograficzne zachodzące w naszym kraju takie jak, szybkie starzenie się społeczeństwa, niską dzietność a co za tym idzie spadek liczby ludności. Pomimo niekorzystnej demografii należy odnotować wzrost liczby spraw załatwianych w urzędzie stanu cywilnego, dotyczący w szczególności decyzji administracyjnych, transkrypcji aktów, wydawanych odpisów z aktów stanu cywilnego spowodowanych odmiejscowieniem czynności urzędowych oraz preferencjami klientów, którzy chcą profesjonalnej obsługi oraz wykorzystują nowoczesne formy komunikacji.